



SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY
Zespołu Szkół Zawodowych
im. Elizy Orzeszkowej
w Sokółce

Celem pracy wychowawczej i profilaktycznej w naszej szkole jest:

Kształtowanie świadomości młodzieży
w zakresie profilaktyki zdrowotnej i uzależnień
oraz dążenie do stworzenia
bezpiecznej i przyjaznej szkoły.

Cele szczegółowe:

1. Przestrzeganie dyscypliny.
2. Dbanie o bezpieczeństwo uczniów.
3. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym.
4. Zwiększenie poziomu kultury bycia i kultury osobistej oraz świadomości uczniów w zakresie wyboru pozytywnych norm i zachowań.
5. Integracja środowiska szkolnego na płaszczyznach:
 - a) uczeń- uczeń;
 - b) uczeń – nauczyciel;
 - c) uczeń – nauczyciel – rodzic.
6. Profilaktyka uzależnień:
 - a) profilaktyka antynikotynowa
 - b) profilaktyka antyalkoholowa

- c) profilaktyka i przeciwdziałanie narkomanii
7. Profilaktyka prozdrowotna
 - a) profilaktyka HIV/AIDS
 - b) przygotowanie młodzieży do wkraczania w dorosłe życie
 - c) zapobieganie ciążyom
 - d) zapobieganie i reagowanie w przypadku prób samobójczych i samobójstw
 - e) higiena osobista
 8. Przestrzeganie zaleceń opinii i orzeczeń z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych i innych, umożliwienie nauczania indywidualnego.
 9. Organizacja czasu wolnego.
 10. Zwiększenie frekwencji uczniów na zajęciach edukacyjnych.

**Program profilaktyczny jest elastyczny i będzie mógł być poddawany modyfikacjom,
unowocześnieniom oraz dostosowaniom do bieżących potrzeb uczniów.**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Statut Zespołu Szkół Zawodowych
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60, 949 i 1292)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 roku, Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189)
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591)
- Rozporządzenie MEN z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, niedostosowanej społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 546)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 930).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 487)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 poz. 977 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2017, poz. 1658).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 nr 61 poz. 624 z późniejszymi zmianami).

Spis treści

- I. Misja szkoły i założenia podstawowe.
- II. Cele wychowawcze szkoły. Model absolwenta.
- III. Metody i sposoby realizacji programu.
- IV. Zadania wszystkich nauczycieli.
- V. Zadania wychowawcy klasowego.
- VI. Rola wychowawcy.
- VII. Wzorzec wychowanka.
- VIII. Tematyka godzin wychowawczych.
- IX. Zadania pedagoga szkolnego.
- X. Współpraca wychowawcza z rodzicami.
- XI. Samorząd szkolny.
- XII. Prawa i obowiązki ucznia.
- XIII. System nagród i kar.
- XIV. Dostosowanie programu wychowawczo - profilaktycznego do nowych przepisów.
- XV. Oddziaływania profilaktyczne.
- XVI. Instytucje wspierające szkołę w oddziaływaniach profilaktycznych.

I. MISJA SZKOŁY I ZAŁOŻENIA PODSTAWOWE

Nauczanie i wychowanie za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultur Europy i świata. Szkoła powinna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

Zespół Szkół Zawodowych w Sokółce za swoją misję uznaje kształcenie uczniów, wyposażenie ich w umiejętności niezbędne do funkcjonowania w dynamicznie rozwijającym się świecie, a w szczególności do dalszego zdobywania wiedzy. Zespół Szkół Zawodowych, harmonijnie realizując funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, dąży do wprowadzenia młodych ludzi w różnorodne dziedziny życia i nauki, a także stara się zapewnić możliwość atrakcyjnego spędzania czasu, rozrywki i odpoczynku. Szkoła czuje się odpowiedzialna za zaspokajanie potrzeb młodzieży, za wprowadzanie jej do życia w społeczeństwie kulturze polskiej. Dąży do przygotowania uczniów do samodzielnego myślenia i działania we współczesnym świecie.

Zespół Szkół Zawodowych szanuje uczucia religijne uczniów, kształtuje uczniów wrażliwych, tolerancyjnych, dbających o wartości moralne.

Szkoła w swej pracy wychowawczej zmierzać będzie do tego, aby jej uczniowie w szczególności:

- 1) znajdowali w szkole warunki wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym);
- 2) poznawali zasady życia społecznego;
- 3) poznawali dziedzictwo kultury narodowej i dostrzegali je na tle kultury europejskiej i światowej;
- 4) ukształtowali właściwy system wartości;
- 5) rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie;

- 6) mieli świadomość życiowej użyteczności edukacji szkolnej;
- 7) umieli wykorzystać zdobytą wiedzę i byli gotowi do kontynuowania nauki na wyższym szczeblu edukacji oraz podjęcia pracy;
- 8) stawali się coraz bardziej samodzielni i dojrzały w dążeniu do dobra w wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętność dążenia do dobra własnego z dobrem innych, wolność własną z wolnością innych;
- 9) poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia życiowych celów i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie;
- 10) przyjmowali odpowiedzialność za własną naukę i rozwój;
- 11) uczyli się szacunku dla dobra wspólnego, jako postawy życia społecznego;
- 12) kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i szanowania ich poglądów, aby umieli współdziałać w zespole i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów; aby umieli rozwiązywać spory i konflikty za pomocą technik negocjacyjnych;
- 13) byli przygotowani do życia w rodzinie i państwie;
- 14) mieli równe szanse edukacyjne.

II. CELE WYCHOWAWCZE SZKOŁY. MODEL ABSOLWENTA

1. Społeczność szkolną, jako formę wspólnoty wychowawczej, stanowią uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły współpracujący w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku w podejmowaniu wyznaczonych zadań.
2. Celem społeczności szkolnej jest wszechstronna pomoc wychowankowi w osiągnięciu dojrzałej osobowości. Wszelkie działania wychowawcze winny służyć kształtowaniu i wypracowaniu przez wychowanka coraz pełniejszej wewnętrznej harmonii jego sfery fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej i duchowej.

3. Celem wychowawczym szkoły jest wychowanie **absolwenta, którego winny cechować:**

- kultura osobista, zachowywanie się z godnością i szacunkiem dla drugiego człowieka,
- pozytywne nastawienie wobec innych,
- odpowiedzialność za drugiego człowieka,
- wrażliwość na krzywdę innych ludzi,
- dążenie do budowania więzi między pokoleniami,
- tolerancja i szacunek wobec ludzi o innych poglądach, wobec różnych narodów, ras i religii,
- miłość i szacunek do ojczyzny, poznawanie jej historii, kultury i tradycji; poczucie solidarności i identyfikacji z miastem, regionem, krajem i narodem,
- identyfikacja ze szkołą, znajomość historii szkoły, życia i działalności patrona szkoły,
- szacunek dla nauki i pracy; uczciwość, rzetelność, aktywność społeczna, ofiarność, bezinteresowność,
- umiejętność obcowania z przyrodą, szacunek dla przyrody, odkrywanie jej piękna i tajemnic, zdrowy odpoczynek,
- umiejętność samodzielnego krytycznego myślenia,
- odporność na negatywne wpływy różnych patologicznych zjawisk społecznych oraz środków przekazu; umiejętność wykorzystania środków przekazu (cyberprzemoc, uzależnienie od komputera),
- umiejętność pracy w zespole, przedsiębiorczość, rozwiązywanie zadań w sposób twórczy,
- umiejętność planowania i organizowania swojego rozwoju intelektualnego, duchowego, fizycznego, doskonalenia osobowości.

4. Priorytety wychowawcze:

- motywowanie uczniów do wysiłku intelektualnego,
- promowanie zdrowego stylu życia,

- doskonalenie umiejętności interpersonalnych, współpracy w grupie,
- współpraca z rodzicami.

III. METODY I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

1. Tematyczne godziny wychowawcze związane są z problematyką programu wychowawczego szkoły.
2. Współpraca z rodzicami - celem pierwszego spotkania jest wzajemne poznanie i integrowanie środowiska wychowawczego klasy oraz ustalenie zasad udziału wszystkich osób w procesie wychowania. Dalsza współpraca odbywa się zgodnie z planem pracy wychowawcy klasy, z programem wychowawczym i programem profilaktycznym szkoły oraz potrzebami rodziców.
3. Organizowana jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna na terenie szkoły.
4. W szkole działała Samorząd Szkolny, Klub Pedagoga Szkolnego, Koło Teatralne oraz inne organizacje młodzieżowe, mające prawo działania na terenie szkoły.
5. Organizuje się wycieczki szkolne i klasowe.
6. Organizuje się czas wolny uczniów poprzez:
 - koła zainteresowań,
 - pozalekcyjne zajęcia sportowe,
 - pozalekcyjne zajęcia artystyczne, kulturalne,
 - zapewnienie bezpieczeństwa na przerwach (dyżurów nauczycieli).
7. Realizowane są programy profilaktyczne zgodnie z ofertą instytucji współpracujących ze szkołą.
8. Podtrzymywana jest i rozwijana tradycja i obyczaje szkoły (święta państwowe, akademie,

rekolekcje wielkopostne, kronika szkoły itp.)

9. Organizuje się konkursy i olimpiady przedmiotowe, artystyczne i sportowe.

10. Uczniowie biorą udział w projektach realizowanych w szkole i poza nią (np. „Mogę więcej”, „Młodzi liderzy”, „ARS, czyli jak dbać o miłość”).

11. W szkole aktywnie działa wolontariat.

- Klub Pedagoga Szkolnego;
- „Podziel się posiłkiem”;
- „Godne dzieciństwo”;
- „Młoda krew ratuje życie”;
- indywidualne honorowe oddawanie krwi;
- zbiórki pieniędzy na leczenie chorych dzieci oraz na potrzeby uczniów (np. środki czystości);
- „Szkoło, Pomóż i Ty” – sprzedaż zakładek i pomocy naukowych;
- sprzedaż pocztówek świątecznych, wykonanych przez Artystów Malujących Ustami i Nogami;
- zbiórki mikołajkowe (Sokólski Fundusz Lokalny).

12. Realizowana jest w szkole profilaktyka społeczna.

- zajęcia edukacyjne dla uczniów (tematyka do wyboru, wg zapotrzebowania);
- zajęcia socjoterapeutyczne;
- zajęcia z doradztwa zawodowego;
- zajęcia warsztatowe dla uczniów prowadzone przez Polski Związek Niewidomych;
- zajęcia dot. higieny jamy ustnej;

- organizowanie Olimpiad PCK (Promocja Zdrowego Stylu Życia, HIV/AIDS);
- zajęcia edukacyjne – Profilaktyka Pierwotna Wad Cewy Nerwowej;
- Światowy Dzień Rzucania Palenia, Światowy Dzień Zdrowia;
- „Młodzież zapobiega pożarom”;
- „Kleszcze niebezpiecznie blisko”;
- choroby wektorowe;
- Stop HCV;
- „Dzień Dziecka na warsztatach szkolnych”;
- Dzień Otwarty szkoły;
- Dni Otwarte Wydziału Biologicznego na Uniwersytecie Warszawskim;
- „Uczelnie wyższe w Powiecie”;
- jasełka;
- „Noc biologów”;
- Światowy Dzień Życzliwości i Uśmiechu;
- sprzątanie grobów.

13. Organizowane są w szkole koła zainteresowań, zajęcia terapeutyczne, sportowe, dydaktyczno – wyrównawcze, fakultety dla maturzystów).

14. Prowadzona jest strona internetowa szkoły.

15. Szkoła współpracuje z policją, kuratorami sądowymi, fundacjami, PCK, PSSE, PPP, OPS, Urzędem Miejskim, szkołami, uczelniami, stowarzyszeniami, PZN i innymi instytucjami wspierającymi szkołę.

16. Systematycznie analizuje się frekwencję uczniów, zachowanie, oceny i postępy w nauce.

17. Prowadzone są zajęcia wychowania do życia w rodzinie.

IV. ZADANIA WSZYSTKICH NAUCZYCIELI

- zapewnienie opieki uczniom podczas zajęć szkolnych i pozaszkolnych, wyrabianie nawyku przestrzegania zasad bhp podczas zajęć,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za mienie i pomieszczenia szkolne,
- eksponowanie treści patriotycznych podczas zajęć edukacyjnych,
- uwrażliwianie na czystość i piękno języka ojczystego,
- kształtowanie postaw obywatelskich – rozwijanie samorządności uczniowskiej, wspieranie inicjatyw Samorządu Szkolnego i organizacji młodzieżowych działających w szkole,
- propagowanie wśród uczniów uniwersalnych wartości etycznych,
- eliminowanie przejawów nietolerancji i dyskryminacji,
- kształtowanie postaw życzliwości i otwartości wobec innych,
- rozbudzanie pasji naukowych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- udzielanie uczniom pomocy w budowaniu realnej samooceny i wiary w osiągnięcie sukcesów,
- otoczenie szczególną opieką uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, udzielanie pomocy uczniom pozostającym w trudnych warunkach rodzinnych i sytuacjach losowych,
- dostosowanie metod wychowawczych do indywidualnych potrzeb ucznia.

V. ZADANIA WYCHOWAWCY KLASOWEGO

Szczególne role w procesie wychowania przypada wychowawcy klasowemu. To on w swych działaniach ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich rozwój intelektualny, zdrowie, postawę moralną i obywatelską oraz szanować ich godność osobistą.

Wychowawca powinien:

- opracować w oparciu o program wychowawczy szkoły klasowy plan pracy wychowawczej – w porozumieniu z uczniami i rodzicami,
- podejmować działania na rzecz zintegrowania zespołu klasowego, tworzyć bezpieczną atmosferę,
- uczestniczyć we wszystkich ważnych wydarzeniach w życiu klasy,
- tworzyć tradycje klasowe,
- starać się poznawać swoich wychowanków, ich problemy, sytuację życiową,
- czuwać nad postępami w nauce, frekwencją uczniów,
- współpracować z rodzicami poprzez organizowanie klasowych spotkań oraz kontakty indywidualne,
- podejmować działania zmierzające do zwiększenia odporności na stres,
- być autorytetem, doradcą i przewodnikiem dla ucznia,
- utrzymywać stały kontakt z nauczycielami uczącymi w danej klasie i pedagogiem szkolnym w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych,
- prowadzić prawidłowo i systematycznie dokumentację klasową.

VI. ROLA WYCHOWAWCY

Wychowawca klasy:

- a) staje się rzecznikiem ucznia zarówno wobec dyrekcji, innych nauczycieli jak i rodziców;
- b) współdziała dla dobra ucznia z rodzicami, nauczycielami uczącymi w klasie, pedagogiem szkolnym;
- c) poznaje uczniów przez obserwację, analizę dokumentów, rozmowy z uczniami, rodzicami, innymi nauczycielami, pedagogiem szkolnym;
- d) rozwija w wychowankach ich zdolności i umiejętności;
- e) motywuje ich do doskonalenia siebie, rozwija w uczniach poczucie własnej wartości;
- f) rozpoznaje problemy zespołu klasowego i indywidualne problemy ucznia;
- g) rozwija samorządność uczniów z zachowaniem demokratycznych procedur;
- h) prowadzi na bieżąco dokumentację – dzienniki lekcyjne, arkusze ocen.

VII. WZORZEC WYCHOWANKA

Zakłada się, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczego uczeń będzie:

- a) wyposażony w wiedzę i użyteczne w życiu umiejętności;
- b) dojrzały, dobrze przygotowany do życia w społeczeństwie;
- c) uczciwy, umiejący żyć z innymi i dla innych, wierny przyjętym zasadom etycznym;
- d) gotowy do wzięcia na siebie odpowiedzialności za swoją przyszłość;
- e) z szacunkiem odnosił się do swego państwa i dbał o jego dobro;

- f) szanował polskie dziedzictwo kulturowe i będzie otwarty na wartości kultur Europy;
- g) przygotowany do wypełnienia swych obowiązków rodzinnych i obywatelskich;
- h) rozwiązywał problemy w twórczy sposób, posługiwał się technikami negocjacyjnymi w rozwiązywaniu konfliktów;
- i) skutecznie porozumiewał się z innymi, umiejętnie prezentując własny punkt widzenia i uwzględniając poglądy innych ludzi;
- j) efektywnie współdziałał w zespole, budując więzi międzyludzkie i działając skutecznie oraz zgodnie z obowiązującymi normami;
- k) poczuwał się do odpowiedzialności za własne zdrowie;
- l) troszczył się o czystość środowiska naturalnego;
- m) szanował godność własną i drugiego człowieka, był otwarty na dialog, umiał słuchać innych i rozumieć ich poglądy;
- n) kierował się w życiu takimi zasadami jak wolność, demokracja, sprawiedliwość, tolerancja.

VIII. TEMATYKA GODZIN WYCHOWAWCZYCH

Realizacja planu pracy wychowawcy klasowego ma służyć integralnemu wychowaniu młodego człowieka, wspierając wszystkie sfery jego osobowości; sferę fizyczną, uczuciowo-emocjonalną, intelektualną, sferę woli i duchową, a także jego rozwój społeczny. Plan wyrasta z wcześniejszych doświadczeń pracy z młodzieżą i jest próbą wyjścia naprzeciw potrzebom młodych ludzi. Zakłada przygotowanie wychowanków do świadomej, wartościowej aktywności w dorosłym życiu. Treści programowe uwzględniają specyfikę okresu rozwojowego oraz uwarunkowania środowiskowe (rodzinne, szkolne, rówieśnicze, osobowościowe, biologiczne). W klasie pierwszej największy nacisk położono

na pokonanie obaw i niepokojów związanych z nową sytuacją oraz na poznanie zasad komunikacji i budowanie właściwych relacji z ludźmi. W klasie drugiej skoncentrowano się na budowaniu świata wartości uczniów, rozwijaniu umiejętności rozwiązywania konfliktów i przeciwdziałaniu zjawiskom patologicznym. W klasach trzeciej i czwartej – na przygotowaniu wychowanków do pełnienia określonych ról społecznych i podejmowania decyzji. Na każdym poziomie zakłada się stosowanie metod aktywizujących, by zachęcić młodzież do refleksji nad sobą, do analizy własnych przeżyć i postaw, bo tylko uczenie się w wyniku własnych doświadczeń przyniesie zamierzone efekty.

Założenia organizacyjne

Plan pracy wychowawcy klasowego jest zgodny z założeniami programu wychowawczego przyjętego przez szkołę, zajęcia prowadzone są w wymiarze jednej godziny tygodniowo w technikum i branżowej szkole I stopnia, w ramach zajęć z wychowawcą. Zadania i działania wychowawcze wraz z tematami lekcji są rozpisane na poszczególne lata nauki, plan zakłada wykorzystywanie różnych metod i form realizacji: wykład, pogadanka, autoprezentacja, praca w grupach, dyskusja, debata, analiza tekstów, ankiety, praca samodzielna, zajęcia warsztatowe, dzielenie się doświadczeniami. Plan zakłada wykorzystywanie różnych zasad nauczania: zasadę świadomości i aktywności, systematyczności, trwałości, przystępności. Realizacja programu zakłada współpracę z pedagogiem szkolnym, rodzicami, nauczycielami. Ponadto: organizację imprez klasowych, aktywne uczestnictwo w uroczystościach szkolnych, wycieczki klasowe, edukacyjne, ogniska klasowe, dyskoteki, gazetki i inne.

Blok tematyczny	Pojęcia, terminy, zagadnienia zrealizowane w ramach bloku	Przykładowe tematy godzin wychowawczych
------------------------	------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------

	tematycznego	
1. Wszechstronny rozwój własnej osobowości	<ul style="list-style-type: none"> - cechy osobowości - poczucie własnej wartości - pokonywanie słabości - poznanie siebie - emocje człowieka – temperament - tolerancja, szacunek dla innych - asertywność - wyrażanie własnych poglądów - umiejętność słuchania innych - prawdomówność - zasady czystej gry - agresja - moralność - hierarchizacja wartości - odporność na stres - relacje międzyosobowe - akceptacja - inteligencja 	<p><u>Klasa I</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Umiejętność słuchania i rozmawiania, czyli jak komunikować się z innymi? 2. Czy kompleksy utrudniają życie? 3. Pokonywanie własnych słabości. <p><u>Klasa II</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Twój profil osobowości. 2. Pozytywne myślenie. 3. Asertywność – sztuka mówienia „nie”. 4. Zgoda na inność – tolerancja. <p><u>Klasa III, IV</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzór osobowości współczesnego człowieka. 2. Być czy mieć? Dokonywanie wyborów moralnych. 3. Jak radzić sobie ze stresem? 4. Młodzież w subkulturach. 5. Sekty i sposoby obrony przed nimi.
2. Planowanie i organizowanie:	<ul style="list-style-type: none"> - określenie i osiągnięcie celów życiowych 	<p><u>Klasa I</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nowa szkoła, nowe nadzieje.

<ul style="list-style-type: none"> - nauki - pracy - wypoczynku 	<ul style="list-style-type: none"> - znaczenie wykształcenia w życiu człowieka - proces uczenia się - zasady i nawyki skutecznego uczenia się - odpowiedzialność za własną naukę - obowiązki szkolne - umiejętność radzenia sobie z niepowodzeniami szkolnymi - egzamin maturalny - edukacji ciąg dalszy – wybór wyższej uczelni - plan dnia - informator o zawodach - odpowiedzialność za swoją przyszłość - planowanie rozwoju własnego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych - wizja własnej kariery - dokumenty wymagane przy 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Wybór samorządu klasowego. Sprawy organizacyjne. 3. Zapoznanie z dokumentami prawnymi szkoły. 4. Funkcjonowanie w grupie. 5. Moje hobby. <p><u>Klasa II</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wybór samorządu klasowego. 2. Zapoznanie z dokumentami prawnymi szkoły. 3. Techniki skutecznego uczenia się. 4. Moja wizja dorosłego życia. 5. Przyczyny niepowodzeń w nauce. 6. Dlaczego tak lubimy piątkowe popołudnia? <p><u>Klasa III, IV</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wybór samorządu klasowego. 2. Zapoznanie z dokumentami prawnymi szkoły. 3. Efektywne przygotowanie się do matury. 4. Orientacja w krajowym i lokalnym rynku pracy. 5. Zainteresowania a wybór kierunku studiów. 6. Co chciałbym robić w życiu? Perspektywa przyszłego zawodu.
--------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

	<p>poszukiwaniu pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmowa kwalifikacyjna - szukanie pracy na rynku - przedsiębiorczość i umiejętność zarządzania własnymi pieniędzmi - gospodarowanie czasem wolnym - rozwijanie własnych zainteresowań - sposób wypoczynku - samorealizacja – własne hobby 	
<p>3. Postawa patriotyczna i obywatelska w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, lokalnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Konstytucja RP - obowiązki wobec ojczyzny: dbałość o dobre imię kraju, uczestnictwo w wyborach krajowych i samorządowych - tożsamość narodowa i lokalna - święta państwowe i rocznice historyczne - symbole narodowe - miejsca pamięci - tradycje świąteczne w Polsce - sztandar i hymn szkoły 	<p><u>Klasa I</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ślubowanie klas pierwszych. 2. Mój region – najpiękniejsze miejsce na majówkę. <p><u>Klasa II</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szacunek dla szkoły – dbam o jej dobre imię i mienie. 2. Czy Sokółkę da się lubić? 3. Wszystkich Świętych – „spieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą...” <p><u>Klasa III, IV</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wszystkich Świętych – „spieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą...” 2. W kręgu tradycji świątecznych.

	<ul style="list-style-type: none"> - dbałość o dobre imię szkoły i poszanowanie jej mienia - prawa człowieka 	<p>3. Poznajemy miejsca pamięci narodowej.</p> <p>4. Wartość życia i cena śmierci.</p>
4. Postawa proeuropejska	<ul style="list-style-type: none"> - wiedza na temat Unii Europejskiej - poczucie tożsamości europejskiej - miejsce i rola Polski w Europie - ciekawość świata - poznanie kultury i tradycji innych krajów - nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów ze znajomymi z innych krajów 	<p><u>Klasa I</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polak – to brzmi dumnie! 2. Czy jesteśmy narodem tolerancyjnym? <p><u>Klasa II</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kultury innych narodów. 2. wybieramy najpiękniejszy kraj Unii Europejskiej. <p><u>Klasa III, IV</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nasze prawa i obowiązki w Unii Europejskiej. 2. Szanse i wyzwania dla młodzieży związane z obecnością w UE. 3. Szansa na pracę w UE.
5. Postawa proekologiczna	<ul style="list-style-type: none"> - stosunek człowieka do środowiska - zapobieganie degradacji środowiska i jego ochrona - zbieranie surowców wtórnych - segregacja śmieci i odpadów 	<p><u>Klasa I</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. My też chcemy pomóc Ziemi – zbieranie surowców wtórnych. <p><u>Klasa II</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ekologia – zapobieganie degradacji środowiska. <p><u>Klasa III, IV</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cena postępu cywilizacji. 2. Codzienne życie w zgodzie z przyrodą.
6. Pożądane wzorce	<ul style="list-style-type: none"> - kultura osobista człowieka 	<p><u>Klasa I</u></p>

<p>zachowań – wysoki poziom kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kultura masowa - subkultury młodzieżowe - zasady etyki - kultura bycia – zachowanie w określonych miejscach i sytuacjach - skutki nieprzestrzegania norm - kultura języka i odpowiedzialność za słowa - składanie obietnic i dotrzymywanie słowa - efekty postępowania wobec innych - odwiedzanie miejsc kultury: (wystaw, kina, teatru, muzeów, biblioteki) - właściwa autoprezentacja - estetyka wyglądu - zachowania patologiczne - odpowiednie zachowanie w chwili porażki i zwycięstwa - kultura odbioru widowisk 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czy potrzebujemy dyscypliny? 2. Jak odpowiednio ubrać się na różne okazje? 3. Nasze możliwości uczestniczenia w życiu kulturalnym. 4. Savoir-vivre na co dzień. <p><u>Klasa II</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kultura zachowania w szkole. 2. Kultura życia codziennego. 3. Kultura i radość kibicowania na imprezach sportowych. <p><u>Klasa III, IV</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Współczesna młodzież – subkultury. 2. Ważne, co i jak mówimy. 3. Cechy dobrej prezentacji.
-----------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

	sportowych	
7. Pozytywne wzorce dojrzałego funkcjonowania w rodzinie, w grupie, w społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> - szacunek dla własnej rodziny i ludzi starszych - duch wolontariatu i pomocy potrzebującym - empatia - postawa prospołeczna - przyjaźń - współdziałanie w zespole - budowanie więzi międzyludzkich - podejmowanie decyzji grupowych - zaufanie do innych i samego siebie - umiejętność dialogu - wywiązywanie się z powierzonych funkcji i zadań - negocjacje w rozwiązywaniu konfliktów - elastyczność w zachowaniu - tworzenie i poszanowanie środowiska szkolnego - przemoc w szkole 	<p><u>Klasa I</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poznajemy się – zajęcia integracyjne. 2. Zapoznanie uczniów z podstawowymi dokumentami prawnymi szkoły. 3. My jako klasa, relacja uczeń – nauczyciel. 4. Moje miejsce w rodzinie. 5. Dobroć i miłosierdzie – czy warto być wolontariuszem? <p><u>Klasa II</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. My jako klasa, relacja uczeń – uczeń. 2. Analiza efektów pracy ucznia. 3. Czy należy się wyróżniać? <p><u>Klasa III, IV</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Źródła i formy przemocy w szkole i w środowisku. 2. Konflikt pokoleń – problem czy fikcja? 3. Moje miejsce w grupie rówieśniczej.

	<ul style="list-style-type: none"> - aktywność w społeczności uczniowskiej - integracja środowiska klasowego - samorząd klasowy - tworzenie życia klasy - znajomość podstawowych dokumentów prawnych szkoły (statutu szkoły, programu wychowawczego szkoły, programu profilaktycznego, Wewnętrzny Systemu Oceniania, praw i obowiązków ucznia, regulaminu szkoły i klasy, zasad BHP w szkole i poza nią) - analiza wyników nauczania i frekwencji - zachowanie ucznia w ocenie nauczycieli i w samoocenie - estetyka klasy i poszanowanie mienia szkolnego 	
8. Przygotowanie	- rola rodziny w życiu człowieka	<u>Klasa I</u>

do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie stałych związków małżeńskich w oparciu o miłość, wierność, partnerstwo - macierzyństwo i ojcostwo: odpowiedzialna rola w wychowaniu dziecka - problemy okresu dojrzewania - obrona własnej intymności i szacunek do ciała partnera - etapowość dojrzewania (miłość, małżeństwa, rodzina) - choroby przenoszone drogą płciową 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trudny wiek dorastania. 2. Przyjaźń i miłość jako podstawowe wartości w życiu człowieka. <p><u>Klasa II</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Miłość – przeżycie jedno- czy wielokrotne? 2. Kochać i być kochanym – jak to osiągnąć? <p><u>Klasa III, IV</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Moja wizja rodziny. 2. Czy jesteś odpowiedzialny?
9. Zdrowy styl życia – działania profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiedzialność za własne zdrowie - higiena okresu dojrzewania - choroby XXI wieku - aktywny wypoczynek - harmonijny rozwój fizyczny - turystyka i rekreacja w chwili obecnej i na przyszłość - relaksacja 	<p><u>Klasa I</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Choroby XXI wieku. 2. Dieta – ograniczenia, wyrzeczenia, cierpienia. 3. Narkomania – problem indywidualny i społeczny. <p><u>Klasa II</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Relaksacja środkiem na stres. 2. Nałogi – sposób oderwania się od rzeczywistości. <p><u>Klasa III, IV</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uwarunkowania i skutki uzależnień.

	<ul style="list-style-type: none"> - papierosy, alkohol, narkotyki – przyczyny ich używania - walka z nałogami walką o zdrowie - znaczenie diety w życiu człowieka 	
--	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--

Tematyka godzin wychowawczych może być zmieniana i dostosowywana do aktualnych potrzeb uczniów, sytuacji i wydarzeń klasowych, szkolnych, środowiskowych.

IX. ZADANIA PEDAGOGA SZKOLNEGO

- 1) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych,
- 2) określanie form i sposobów udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno – pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- 3) organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów, nauczycieli i rodziców,
- 4) organizowanie i prowadzenie działań profilaktyczno – wychowawczych wynikających z programu wychowawczego i programu profilaktycznego szkoły w stosunku do uczniów, z udziałem rodziców i nauczycieli,
- 5) wspieranie działań opiekuńczo – wychowawczych nauczycieli, wynikających z programu wychowawczego szkoły,
- 6) planowanie i koordynowanie zadań realizowanych przez szkołę na rzecz uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie wyboru przez uczniów kierunku kształcenia i zawodu,
- 7) działanie na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

X. WSPÓLPRACA WYCHOWAWCZA Z RODZICAMI

Bezwzględny priorytet w wychowaniu młodego człowieka ma dom rodzinny. Szkoła współdziała z poszczególnymi rodzicami w sprawach kształcenia, wychowania i profilaktyki.

1. W ciągu jednego roku szkolnego szkoła organizuje co najmniej cztery zebrania z rodzicami (prawnymi opiekunami) uczniów każdej klasy w celu wymiany informacji na tematy wychowawcze i edukacyjne.
2. Dla rodziców (prawnych opiekunów) uczniów rozpoczynających cykl kształcenia szkoła organizuje wstępne spotkanie w celu zaznajomienia rodziców (prawnych opiekunów) z podstawowymi zasadami obowiązującymi w szkole.
3. Oprócz stałych spotkań, szkoła w każdym czasie zapewnia każdemu rodzicowi (prawnemu opiekunowi) możliwość uzyskania:
 - informacji na temat zachowania i postępów lub trudności w nauce dziecka,
 - informacji i porad w sprawach wychowania, profilaktyki i dalszego kształcenia dziecka.
4. Wychowawca klasy i inni nauczyciele utrzymują kontakty z rodzicami przez:
 - rozmowy w czasie zebrań, spotkań,
 - indywidualne rozmowy w szkole na życzenie rodziców,
 - indywidualne rozmowy na zaproszenie wystosowane przez szkołę,
 - odwiedzanie w szczególnych przypadkach domu rodzinnego uczniów,
 - rozmowy telefoniczne i korespondencję,
 - zebranie z rodzicami maturzystów na początku roku szkolnego, w którym kończą naukę.
5. W pilnych sprawach edukacyjno – wychowawczych szkoła podejmuje działania w celu skontaktowania się z rodzicami (prawnymi opiekunami) określonego ucznia.
6. Rodzice powinni uczestniczyć w zebraniach ogólnych, klasowych, innych spotkaniach związanych z działalnością szkoły.
7. Rodzice powinni dbać o odpowiedni uczniowski strój i wygląd dziecka.

8. Każdy rodzic powinien poznać dokumenty szkolne, m.in. statut szkoły, program wychowawczy i profilaktyczny szkoły, wewnątrzszkolny system oceniania.

XI. SAMORZĄD SZKOLNY

Zasady działania Samorządu Uczniowskiego

Wszyscy uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych, z mocy prawa, tworzą Samorząd Szkolny.

1. Organy Samorządu Szkolnego są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów szkół wchodzących w skład Zespołu.
2. Organami Samorządu Uczniowskiego Szkolnego są:
 - 1) Przewodniczący Samorządu Szkolnego,
 - 2) Zastępca Przewodniczącego Samorządu Szkolnego,
 - 3) Skarbnik Samorządu Szkolnego,
 - 4) Sekcje Samorządu Szkolnego.
3. Przewodniczący reprezentuje organy Samorządu Szkolnego, w szczególności wobec organów Zespołu Szkół Zawodowych.
4. Zasady wybierania i działania organów Samorządu Uczniowskiego określa Regulamin Samorządu Szkolnego, uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym.
5. Dyrektor zapewnia organizacyjne warunki uchwalenia pierwszego Regulaminu Samorządu Szkolnego oraz przygotowuje jego projekt, skonsultowany z uczniami poszczególnych szkół

i oddziałów.

6. Warunki organizacyjne uchwalania Regulaminu Samorządu Szkolnego oraz wprowadzania w nim zmian zapewnia, w porozumieniu z Dyrektorem, opiekun Samorządu Szkolnego.

7. Regulamin ten nie może być sprzeczny ze Statutem.

8. Zgromadzenie ogółu uczniów zwołuje właściwy organ Samorządu Szkolnego lub Dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych w ważnych sprawach dotyczących ogółu uczniów. W ważnych sprawach dotyczących uczniów poszczególnych szkół mogą być zwoływane zgromadzenia ogółu uczniów szkół wchodzących w skład ZSZ.

9. Zwołanie Zgromadzenia ogółu uczniów polega na zawiadomieniu uczniów o celu, miejscu oraz pierwszym i ewentualnym drugim terminie Zgromadzenia, w sposób zwyczajowo przyjęty w ZSZ. W razie gdy Zgromadzenie zwołuje organ Samorządu Szkolnego, odrębnie zawiadamia o tym opiekuna Samorządu Szkolnego.

10. Drugi termin Zgromadzenia ogółu uczniów może zostać wyznaczony w tym samym dniu na wypadek braku quorum w pierwszym terminie.

11. Dyrektor zapewnia organom Samorządu Szkolnego organizacyjne, w tym lokalowe warunki działania oraz stale współpracuje z tymi organami poprzez opiekuna Samorządu. Dyrektor ZSZ przynajmniej jeden raz w roku szkolnym spotyka się z organami Samorządu Szkolnego.

12. Samorząd Szkolny może przedstawiać Radzie Pedagogicznej i Dyrektorowi wnioski oraz opinie we wszystkich sprawach ZSZ, a w szczególności dotyczących takich podstawowych praw uczniów, jak:

1) prawo do zapoznawania się z podstawami programowymi, programem nauczania, wymaganiami edukacyjnymi oraz zasadami systemu oceniania,

2) prawo do jawnego i umotywowanego oceniania postępów i osiągnięć edukacyjnych, szczegółowo określonego w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania,

3) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiające zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań,

4) prawo do redagowania i wydawania gazety szkolnej,

5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu

z Dyrektorem,

6) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna Samorządu.

13. Samorząd Szkolny ponadto:

1) może występować z wnioskiem w sprawie utworzenia Rady ZSZ,

2) współuczestniczy w tworzeniu:

a. Programu Wychowawczego ZSZ;

b. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania,

c. Programu Profilaktyki,

3) wyraża opinię w sprawie oceny pracy nauczyciela,

4) występuje w sprawach określonych w Statucie.

XII. PRAWA I OBOWIĄZKI UCZNIĄ.

Uczeń ma prawo do:

1) właściwie zorganizowanego procesu kształcenia zgodnie z zasadami BHP,

2) opieki wychowawczej i warunków pobytu w szkole zapewniających bezpieczeństwo, ochronę przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej oraz ochrony i poszanowanie jego godności,

- 3) życzliwego, podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno – wychowawczym,
- 4) swobody wyrażania myśli i przekonań, w szczególności dotyczących życia szkoły, a także światopoglądowych i religijnych, jeżeli nie narusza tym dobra innych osób,
- 5) rozwijania zainteresowań, zdolności i talentów poprzez uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych i pozaszkolnych,
- 6) sprawiedliwej, obiektywnej oceny wiedzy i umiejętności,
- 7) korzystania z poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego,
- 8) korzystania pod opieką nauczycieli z pomieszczeń szkolnych, sprzętu, środków dydaktycznych, księgozbioru biblioteki,
- 9) wpływania na życie szkoły przez działalność samorządową oraz zrzeszania się w organizacjach działających w szkole,
- 10) korzystania z form pomocy materialnej jakimi dysponuje szkoła,
- 11) uczestniczenia w wycieczkach, obozach i innych formach rekreacji organizowanych przez szkołę oraz imprezach i uroczystościach szkolnych,
- 12) zgłaszania dyrekcji, radzie samorządu uczniowskiego opinii, wniosków, postulatów dotyczących wszystkich spraw szkoły,
- 13) zwracania się osobiście lub za pośrednictwem wychowawcy, gospodarza klasy, do nauczycieli poszczególnych przedmiotów o indywidualną pomoc w nauce i uzyskania jej w formie:
 - instruktażu dotyczącego sposobu uczenia się,
 - pomocy ze strony ucznia osiągającego dobre wyniki w nauce,
 - wyjaśnienia wybranej partii materiału,
 - częstszej kontroli i częściowej oceny stanu wiedzy ucznia przy jej podziale na mniejsze partie.
- 14) odpoczynku w przerwach międzylekcyjnych i okresach przerw świątecznych i ferii,
- 15) powiadamiania z wyprzedzeniem tygodniowym o terminie i zakresie pisemnych sprawdzianów wiadomości,
- 16) składania skarg do dyrektora szkoły lub wychowawcy w przypadku naruszania praw ucznia.

Uczeń ma obowiązek:

- 1) przestrzegania postanowień zawartych w statucie szkoły, regulaminie szkolnym, dbania o honor szkoły i godne jej reprezentowanie,
- 2) systematycznego i aktywnego uczestniczenia w zajęciach edukacyjnych i w życiu szkoły,
- 3) przedkładania wychowawcom usprawiedliwienia opuszczonych godzin edukacyjnych bezpośrednio po powrocie na zajęcia,
- 4) przestrzegania zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów i nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- 5) dbania o bezpieczeństwo, zdrowie, higieny i rozwój fizyczny, noszenia legitymacji szkolnej i okazywania jej osobom do tego uprawnionym,
- 6) dbania o estetykę ubioru: strój szkolny powinien być klasyczny, skromny, utrzymany w stonowanej kolorystyce, nie wolno:
 - a) nosić czapki w budynku szkoły, krótkich spodenek, zbyt niskich biodrówek, spódnic mini, koszulek odsłaniających ramiona i tułów,
 - b) stosować wyrazistego makijażu.
- 7) dbania o kulturę słowa na co dzień, unikania wulgaryzmów,
- 8) wystrzegania się na terenie szkoły i w jej otoczeniu nałogów, a zwłaszcza palenia tytoniu, posiadania i picia alkoholu, posiadania i używania narkotyków i środków odurzających,
- 9) dbania o wspólne dobro ład i porządek,
- 10) zmieniania obuwia i pozostawiania ubrania wierzchniego w szatni szkolnej, zabrania się pozostawiania bez opieki i w kieszeniach ubrań w szatni (przebieralni sportowej) kosztownych rzeczy i pieniędzy. W przypadku ich zaginięcia szkoła nie ponosi odpowiedzialności. Na terenie szkoły uczeń ma obowiązek przebywać w tzw. miękkim obuwiu (kapsie, klapki), zaś podczas zajęć wychowania fizycznego w obuwiu sportowym określonym przez nauczyciela wychowania fizycznego,
- 11) pełnienia dyżurów szkolnych i lekcyjnych,
- 12) przebywanie podczas zajęć edukacyjnych i przerw między lekcjami na terenie szkoły i placu szkolnego,

13) wyłączania telefonu komórkowego (wyciszenia) oraz innych urządzeń elektronicznych przed wejściem do sali lekcyjnej i schowania go do plecaka szkolnego.

XIII. SYSTEM NAGRÓD I KAR

Wobec uczniów mogą być stosowane nagrody i kary. Nie mogą być jednak stosowane kary naruszające nietykalność i godność osobistą ucznia. Wniosek o udzielenie kary i przyznanie nagrody może złożyć wychowawca klasy, nauczyciel, opiekun samorządu szkolnego, przewodniczący rady rodziców.

Uczniowie są nagradzani za:

- 1) osiągnięcia w nauce oraz wyróżniające się zachowanie, najwyższe oceny z poszczególnych przedmiotów i zachowania,
- 2) udział i osiągnięcia w konkursach, imprezach sportowych, olimpiadach,
- 3) wysoką frekwencję (zarówno klasową jak i szkolną),
- 4) wyróżniającą się działalność na rzecz klasy i szkoły.

Rodzaje nagród:

- 1) pochwała wychowawcy wobec klasy,
- 2) pochwała dyrektora szkoły wobec uczniów całej szkoły,
- 3) nagroda rzeczowa,

- 4) dofinansowanie do wycieczki, studniówki, wyjścia do kina lub innej formy rekreacyjno – sportowej lub rozrywkowej,
- 5) dyplom/puchar za szczególne osiągnięcia dla szkoły,
- 6) list gratulacyjny/pochwalny skierowany do rodziców/opiekunów prawnych ucznia.

Kary wobec uczniów stosowane są za:

- 1) notoryczne zaniechanie obowiązków szkolnych,
- 2) niszczenie mienia szkoły,
- 3) naruszenia nietykalności osobistej,
- 4) nieprzestrzegania postanowień zawartych w statucie szkoły i regulaminie szkolnym oraz inne przekroczenia norm współżycia społecznego.

Rodzaje kar:

- 1) upomnienie wychowawcy klasy,
- 2) nagana wychowawcy,
- 3) upomnienie dyrektora szkoły,
- 4) nagana dyrektora szkoły,
- 5) nagana dyrektora szkoły z ostrzeżeniem o skreśleniu z listy uczniów,
- 6) skreślenie z listy uczniów,
- 7) nakaz naprawienia szkód lub rekompensata finansowa w przypadku zniszczenia sprzętu i mienia szkolnego.

Uczeń otrzymuje upomnienie wychowawcy za:

- 1) lekceważenie poleceń nauczyciela, wychowawcy,
- 2) postępowanie wywierające szkodliwy wpływ na innych uczniów oraz utrudniające pracę wychowawczą,
- 3) nagminne spóźnianie się niewłaściwe zachowanie wobec nauczycieli, pracowników oraz innych uczniów,

- 4) za nagminny brak obuwia ochronnego
- 5) opuszczenie 40 godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia.

Uczeń otrzymuje nagane wychowawcy w przypadku:

- 1) używania podczas zajęć lekcyjnych telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych,
- 2) nagminnego stosowania wulgarnego słownictwa,
- 3) dewastację mienia szkolnego,
- 4) częste lekceważenie poleceń nauczyciela, wychowawcy,
- 5) picie alkoholu lub przebywanie pod wpływem alkoholu na terenie szkoły,
- 6) fałszowanie usprawiedliwień, podpisów rodziców (opiekunów prawnych), próśb o zwolnienie z lekcji,
- 7) próby agresji wobec nauczycieli, pracowników szkoły lub uczniów
- 8) opuszczenie 50 godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia.

Uczeń otrzymuje upomnienie dyrektora szkoły za:

- 1) nagminne lekceważenie poleceń nauczycieli lub wychowawcy,
- 2) rażące zachowanie wobec nauczycieli, pracowników szkoły, innych uczniów,
- 3) dewastację mienia szkolnego,
- 4) używanie na terenie szkoły telefonów komórkowych lub innych urządzeń elektronicznych w celu filmowania, nagrywania, robienia zdjęć bez zgody dyrektora, nauczycieli, pracowników szkoły i uczniów,
- 5) naruszanie nietykalności osobistej,
- 6) zastraszanie, wymuszanie, psychiczne formy znęcania się nad kolegami-szantaż itp.,
- 7) poniżanie, wyśmiewanie innych osób w szkole,
- 8) picie alkoholu, przebywanie pod wpływem alkoholu na terenie szkoły, stosowanie różnego rodzaju używek i przebywanie pod ich wpływem na terenie szkoły,

9) opuszczenie 60 godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia.

Uczeń otrzymuje nagane dyrektora w przypadku:

- 1) nagminne lekceważenie poleceń nauczycieli lub wychowawcy,
- 2) wyjątkowo rażące zachowanie wobec nauczycieli, pracowników szkoły, innych uczniów,
- 3) dewastację mienia szkolnego,
- 4) używanie na terenie szkoły telefonów komórkowych lub innych urządzeń elektronicznych w celu filmowania, nagrywania, robienia zdjęć bez zgody dyrektora, nauczycieli, pracowników szkoły i uczniów oraz rozpowszechnianie tych materiałów,
- 5) naruszanie nietykalności osobistej, kradzież,
- 6) stosowanie agresji, przemocy fizycznej oraz psychicznej wobec uczniów, nauczycieli oraz pracowników szkoły (pobicie, zlecenie pobicia, wymuszania haraczu itp.),
- 7) picie alkoholu, przebywanie pod wpływem alkoholu na terenie szkoły, stosowanie różnego rodzaju używek i przebywanie pod ich wpływem na terenie szkoły oraz nakłanianie innych osób do picia alkoholu lub zażywania środków odurzających,
- 8) opuszczenie 80 godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia.

Uczeń otrzymuje nagane dyrektora z ostrzeżeniem o skreśleniu z listy uczniów za:

- 1) szczególnie brutalne zachowanie wobec nauczycieli, pracowników szkoły, uczniów,
- 2) picie alkoholu, przebywanie pod wpływem alkoholu na terenie szkoły, stosowanie różnego rodzaju używek i przebywanie pod ich wpływem na terenie szkoły oraz nakłanianie innych osób do picia alkoholu lub zażywania środków odurzających,
- 3) dewastację mienia szkolnego, akty wandalizmu,
- 4) stosowanie agresji, przemocy fizycznej oraz psychicznej wobec uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły,
- 5) opuszczenie 100 godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia

Uczeń, który otrzymał:

- upomnienie/naganę wychowawcy nie może uzyskać oceny z zachowania wyższej niż dobra,

- upomnienie dyrektora - skutkuje uzyskaniem przez ucznia oceny nie wyższej niż poprawna,
- naganę dyrektora - otrzymuje co najwyżej ocenę nieodpowiednią z zachowania

Rada pedagogiczna może podjąć uchwałę upoważniającą dyrektora szkoły do skreślenia ucznia z listy uczniów za:

- 1) rażące przekroczenie norm współżycia społecznego,
- 2) szkodliwy wpływ na społeczność uczniowską (np. stwarzanie bezpośrednich zagrożeń życia lub zdrowia innych, wymuszanie pieniędzy, picia alkoholu, stosowanie środków odurzających, niszczenie i dewastację mienia szkoły itp.),
- 3) rażące naruszenie regulaminu szkoły.
- 4) posiadania, stosowania oraz nakłaniania innych do zażywania środków odurzających,
- 5) szczególne akty wandalizmu,
- 6) włamanie do pomieszczeń szkolnych, dorabianie do nich kluczy, kradzież wyposażenia szkoły jak również mienia prywatnego,
- 7) notoryczne opuszczanie zajęć lekcyjnych (poniżej 50% ogólnej frekwencji).

XIV. DOSTOSOWANIE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO I PROFILAKTYCZNEGO DO NOWYCH PRZEPISÓW

W związku z wejściem 1 września 2015 r. w życie **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii**, które zastąpiło obowiązujące do tej pory Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226) - następuje **dostosowanie programu wychowawczo - profilaktycznego do nowych przepisów**.

1. Szkoła prowadzi systematyczną działalność **wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną** wśród uczniów, ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły w celu przeciwdziałania narkomanii.

Działalność ta obejmuje działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego.

DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWC ZA	Prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:	FIZYCZNEJ: ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych.
		PSYCHICZNEJ: ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły chęci do życia i witalności.
		SPOŁECZNEJ: ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych.
		AKSJOLOGICZNEJ: ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie zdrowia oraz

		poczucia sensu istnienia.
	Obejmuje w szczególności:	<ul style="list-style-type: none"> - współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia. - kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu. - wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną. - kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami. - doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów. - wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów. - rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej. - wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
	Stałe poszerzanie i ugruntowywanie wiedzy i umiejętności u uczniów , ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.	
	Obejmuje w szczególności:	<ul style="list-style-type: none"> - poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA		suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.
		- rozwijanie i wzmocnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów.
		- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.
		- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.
		- powadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej
	- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.	
DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJ- NA	Dostarczanie rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.	
	Obejmuje w szczególności:	- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych

		<p>substancji psychoaktywnych.</p> <p>- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.</p> <p>- przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.</p> <p>- informowanie uczniów i ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.</p>
<p>DZIAŁANOŚĆ PROFILAKTY- CZNA</p>	<p>Realizowanie działań zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.</p>	
	<p>Obejmuje:</p>	<p>- w przypadku profilaktyki UNIWERSALNEJ – wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.</p> <p>Działania profilaktyczne w ramach działalności profilaktyki uniwersalnej <u>obejmuje w szczególności</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii. • Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy

		<p>działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych. • Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych. • Włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
		<p>- w przypadku profilaktyki SELEKTYWNEJ – wspieranie uczniów, którzy ze względu na sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.</p>
		<p>- w przypadku profilaktyki WSKAZUJĄCEJ – wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenie lub choroby wymagające leczenia.</p>

2. Szkoła współpracuje z:

- jednostkami samorządu terytorialnego,
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
- pałacami doskonalenia nauczycieli,
- podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień,
- wojewódzkimi i powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi,
- Policją, pracodawcami;

– w szczególności przy opracowywaniu DIAGNOZY w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka, dotyczących uczniów, rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców i innych pracowników szkoły.

Diagnozę (ankietę) przeprowadzają w swoich klasach wychowawcy do końca września każdego roku.

3. **Czynniki chroniące** – indywidualne cechy i zachowania ucznia, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

4. **Czynniki ryzyka** – indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

5. Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna może być realizowana w ramach:

- ✓ zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- ✓ zajęć, o których mowa w art. 64 ust.1 pkt. 6 i ust. 2 ustawy o systemie oświaty;
- ✓ zajęć edukacyjnych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust.2 ustawy o systemie oświaty;

- ✓ zajęć edukacyjnych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 roku o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. Nr 17, poz. 78, z późn. zm);
- ✓ zajęć z wychowawcą;
- ✓ zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 i 1198 oraz z 2015 r. poz. 357);
- ✓ pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

Działalność ta może odbywać się:

- w oddziale, grupie oddziałowej lub międzyklasowej, z udziałem całej społeczności szkolnej lub w trakcie bieżącej pracy z uczniem;
 - w formie interaktywnych wykładów, warsztatów, treningów umiejętności, projektów, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, spotów, kampanii społecznych, happeningów, pikników edukacyjnych lub w innych formach uwzględniających wykorzystanie aktywnych metod pracy;
 - w ramach realizacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii – w formach wskazanych w tych programach;
6. Działalność ta powinna być realizowana z uwzględnieniem form i działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania narkomanii oraz w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy.
 7. W działalności tej **mogą brać udział** rodzice, opiekunowie, specjaliści oraz przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, placówek doskonalenia nauczycieli, podmiotów realizujących świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych, Policji, pracodawców itp.
 8. W oparciu o diagnozę, nauczyciel lub wychowawca w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły wybiera formę, w której realizuje w/w działalność, uwzględniając wykorzystanie aktywnych metod pracy.

XV. Oddziaływania profilaktyczne

Cele	Obszar	Zadania	Formy realizacji	Wykonawca, osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Uwagi	
1. Przestrzeganie dyscypliny	Uczniowie	1. Przestrzeganie Statutu Szkoły.	1.1 Zapoznanie się ze Statutem Szkoły i regulaminami wewnątrzszkolnymi na Zajęciach z wychowawcą.	nauczyciele wychowawcy	wrzesień		
		2. Respektowanie norm właściwego zachowania się w szkole.	2.1 Przestrzeganie dyscypliny szkolnej na zajęciach edukacyjnych i pozalekcyjnych oraz na przerwach międzylekcyjnych.	dyrekcja, pedagog szkolny, nauczyciele,	cały rok		
	Nauczyciele	1. Egzekwowanie przestrzegania prawa wewnątrzszkolnego.	1.1 Aktualizowanie przepisów prawa wewnątrzszkolnego.	1.2 Stosowanie statutowego systemu nagród i kar.	Rada Pedagogiczna; dyrekcja, nauczyciele, pedagog szk.	cały rok	
			2. Dostarczanie uczniom wiedzy o konsekwencjach zachowań dysfunkcyjnych.	2.1 Podejmowanie na lekcjach wychowawczych tematyki odpowiedzialności prawnej i moralnej.	nauczyciele, wychowawcy, pedagog szk.	cały rok	
	Rodzice	1. Wspieranie nauczycieli w egzekwowaniu dyscypliny szkolnej	1.1 Obowiązkowe uczestnictwo na zebraniach rodzicielskich. 1.2 Angażowanie się w życie szkoły.	Rada Rodziców, wychowawcy, uczniowie, pedagog szkolny	cały rok		

		2. Angażowanie się w tworzenie Szkolnego Programu Profilaktycznego.	Przeprowadzenie ankiety wśród rodziców w zakresie profilaktyki pierwszorzędowej.	pedagog szkolny	IX – X; I zebranie rodziców	
2. Dbanie o bezpieczeństwo uczniów	Uczniowie	1. Przestrzeganie przepisów i zasad BHP i PPOŻ.	1.1 Zapoznanie uczniów z przepisami BHP i PPOŻ.	nauczyciel odpowiedzialny za BHP, opiekunowie pracowni, wychowawcy.	IX cały rok	
	Nauczyciele	1. Przestrzeganie dyżurów szkolnych przez nauczycieli.	1.1 Obowiązkowe pełnieni dyżurów szkolnych. 1.2 Wyznaczanie dyżurów wśród uczniów. 1.3 Konsekwentne przestrzeganie zmiany obuwia przez uczniów.	dyrektor wychowawcy pedagog	cały rok	
	Rodzice	1. Przygotowanie uczniów do zajęć edukacyjnych i zajęć praktyczn.	1.1 Zakup zmiany obuwia i ubrań ochronnych.	rodzice	IX	
3. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym	Nauczyciele	1. Eliminowanie istnienia destrukcyjnych nieformalnych grup rówieśniczych	1.1 Przeprowadzenie badań socjometrycznych w klasach.	pedagog szk.; wychowawcy.	cały rok	
		2. Integracja zespołów klasowych.	2.1 Przeprowadzenie zajęć adaptacyjnych integrujących zespoły klasowe.	pedagog szk.; wychowawcy	IX	

		3. Ograniczenie zjawiska przemocy i agresji wśród uczniów.	3.1 Diagnozowanie miejsc oraz sytuacji występowania przemocy i agresji w szkole. 3.2 Przeprowadzenie badań socjometrycznych lub ankietowych w klasach. 3.3 Spotkania z przedstawicielami Policji, kuratorami sądowymi oraz innych placówek i organów dbających o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. 3.4 Stosowanie systemu kar zgodnie ze Statutem Szkoły.	dyrekcja, ped. szk., nauczyciele pedagog szk., wychowawcy. dyrekcja, pedagog szk., wychowawcy, nauczyciele.	cały rok wg potrzeb cały rok	
		4. Dostarczanie uczniom wiedzy dotyczącej sposobów radzenia sobie z emocjami, stresem i agresją.	4.1 Przeprowadzenie zajęć wychowawczych dotyczących kształtowania prawidłowych postaw oraz ćwiczenie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych, stresujących, frustracyjnych, zagrożenia i agresji. 4.2 Organizowanie zajęć ze specjalistami (psychologami, przedstawicielami Policji, kuratorami itp.)	pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy.	wg potrzeb	
		5. Diagnozowanie poszczególnych przypadków zachowań agresywnych.	5.1 Konsultacje z pedagogiem szkolnym, pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i rodzicami.	nauczyciele	cały rok	
		6. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli.	6.1 Udział w warsztatach i kursach dotyczących przeciwdziałania agresji i przemocy.	pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy.	cały rok	

	Rodzice	1. Pedagogizacja rodziców.	1.1 Organizowanie zebrań rodzicielskich w formie warsztatów dotyczących sposobów postępowania z dzieckiem agresywnym, nadpobudliwym. 1.2 Organizowanie zebrań rodzicielskich z udziałem dyrekcji, pedagoga szkolnego, specjalistów- w klasach sprawiających wyjątkowe trudności wychowawcze.	wychowawcy, pedagog szkolny. wychowawcy, pedagog szk.	Zgodnie z harmonogramem zebrań rodzicielskich w miarę potrzeb	
	Uczniowie	1. Przestrzeganie prawa, norm społecznych i moralnych oraz zarządzeń obowiązujących na terenie szkoły (Statutu Szkoły, kodeksu ucznia i innych).	1.1 Udział młodzieży w zajęciach edukacyjnych kształtujących pozytywne wzorce i normy zachowań. 1.2 Zapoznanie uczniów z aktami prawnymi i obowiązującymi na terenie szkoły rozporządzeniami.	nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny. wychowawcy.	cały rok IX	
		2. Uświadomienie uczniów w ich prawach, obowiązkach i konsekwencjach decyzji i działań.	2.1 przeprowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczniów, dotyczących przepisów prawnych, konfliktów z prawem, agresji, przemoc, cyberprzemocy.	policjanci	X	
4. Zwiększenie poziomu kultury bycia i kultury osobistej oraz	Nauczyciele	1. Aktywizowanie systemu wartości przeciw zachowaniom dysfunkcyjnym	1.1 Przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat wartości uniwersalnych: przyjaźni, miłości, szczęścia rodzinnego. 1.2 Przełożenie teorii na praktykę – uczestnictwo młodzieży w praktykach np. religijnych.	wychowawcy katecheci, wychowawcy.	wg harmonogramu cały rok	

świadomości uczniów w zakresie wyboru pozytywnych norm i wzorców zachowań.		2. Uczenie krytycznego stosunku do mediów.	2.1 Rola mediów w kształtowaniu pozytywnych i negatywnych wzorców zachowań – lekcje wychowawcze, dyskusja.	zainteresowani nauczyciele.	II semestr	
	Uczniowie	1. Podnoszenie poziomu świadomości i kultury prawnej uczniów.	1.1 Organizowanie spotkań uczniów z kuratorami Wydziału Rodzinnego i Nieletnich na temat prawnych aspektów przestępczości wśród nieletnich.	wychowawcy, pedagog.	cały rok	
		2. Respektowanie norm poprawnego zachowania na lekcjach.	2.1 Ustalenie norm poprawnego zachowania się na lekcjach. 2.2 Respektowanie norm w praktyce na zajęciach edukacyjnych 2.3 Ustalenie nagród i kar za przestrzeganie ustalonych norm.	dyrekcja, nauczyciele, samorząd szkolny, pedagog.	cały rok	
	Rodzice	1. Podnoszenie poziomu kultury uczniów.	1.1 Wspieranie działań wychowawcy klasowego w zakresie kształtowania pozytywnych postaw społecznych.			

<p style="text-align: center;">5 Integracja środowiska szkolnego na płaszczyznach:</p> <p>a) uczeń – uczeń; b) uczeń – nauczyciel; c) uczeń – nauczyciel – rodzic</p>	Uczeń – uczeń - nauczyciel	1. Integracja zespołów klasowych.	1.1 Przeprowadzanie zajęć wychowawczych integrujących zespoły klasowe.	wychowawcy, pedagog szk.	IX	
		2. Stworzenie uczniom warunków wzajemnego poznawania się.	2.1 Włączenie uczniów w życie szkoły. 2.1.1 Wybór samorządu klasowego i szkolnego. 2.1.2 Tworzenie sekcji klasowych (dekoracyjna, artystyczna, porządkowa itp.)	nauczyciele, wychowawcy, opiekun samorządu szkolnego.	IX	
		3. Kształtowanie poczucia tożsamości z klasą i szkolną społecznością.	3.1 Zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, olimpiadach. 3.2 Organizowanie wycieczek, zabaw, urodzin klasy itp.	wychowawcy.	cały rok	
	Rodzic – nauczyciel – uczeń	1. Zwiększenie częstotliwości kontaktów z domem rodzinnym.	1.1 Wysyłanie wezwań do rodziców. 1.2 Organizowanie zebrań rodzicielskich. 1.3 Indywidualne spotkania z rodzicami. 1.4 Natychmiastowe zawiadomienie rodziców o negatywnych zachowaniach uczniów.	wychowawcy, pedagog, nauczyciele, dyrekcja.	cały rok	
		2. Zaangażowanie rodziców w życie szkoły.	2.1 Pomoc rodziców w organizacji wycieczek. 2.2 Pomoc i udział w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych. 2.3 Udział w akademiach oraz uroczystościach klasowych i szkolnych.	wychowawcy, Rada Rodziców.	cały rok	

<p>6. Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych: - profilaktyka antynikotynowa; - profilaktyka antyalkoholowa; - profilaktyka i przeciwdziałanie narkomanii; - profilaktyka „nowych” uzależnień (Internet, gry komputerowe, telefon komórkowy itp.) - nabywanie umiejętności prospołecznych</p>	<p>Uczniowie</p>	<p>Dostarczanie uczniom wiedzy dotyczącej konsekwencji palenia papierosów, spożywania alkoholu, zażywania narkotyków bądź środków odurzających oraz skutków uzależnień multimedialnych.</p>	<p>- Gromadzenie materiałów, pomocy i środków dydaktycznych dotyczących uzależnień. - Przygotowanie i przeprowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących zagrożeń związanych z uzależnieniami.</p> <p>- Zorganizowanie uczniom klas I-szych w ramach warsztatów integracyjno-adaptacyjnych zajęć z bloku tematycznego dot. uzależnień.</p> <p>- Zorganizowanie konkursów wiedzy uczniów nt. problematyki uzależnień.</p>	<p>nauczyciele, bibliotekarze, pedagog szk., wychowawcy, pielęgniarka.</p>	<p>cały rok</p>	
		<p>Nauka bezpiecznego dostępu do realnych potrzeb korzystania z technologii multimedialnej.</p>	<p>- Instalowanie na szkolnych komputerach programów blokujących dostęp do niebezpiecznych stron internetowych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi uczniów.</p>	<p>dyrekcja, pedagog szk., wychowawcy klas I.</p>	<p>IX -XI</p>	
		<p>Dostarczenie wiedzy na temat uzależnień i Internetu i form pomocy.</p>	<p>- Prowadzenie zajęć profilaktycznych z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu.</p>	<p>pielęgniarka, pedagog., wychowawcy, zainteresowani nauczyciele</p>	<p>XI-XII</p>	
		<p>Nabywanie umiejętności rozpoznawania zagrożenia.</p>	<p>- Przestrzeganie zasad nieużywania telefonu komórkowego podczas zajęć lekcyjnych. - Pedagogizacja rodziców w ramach rozmów indywidualnych i zebrań.</p>	<p>nauczyciele informatyki, dyrektor.</p>	<p>IX</p>	
				<p>nauczyciele informatyki.</p>	<p>IX – X</p>	
				<p>nauczyciele.</p> <p>wychowawcy, pedagog.</p>	<p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	

		5. Realizacja programów profilaktycznych/ programów psychoedukacyjnych	5.1 Pozyskiwanie dla szkoły, tworzenie i przeprowadzanie programów z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej	dyrekcja wychowawcy pedagog szkolny	cały rok	
		3. Upowszechnianie wśród uczniów znajomości zachowań asertywnych	6.1. Przeprowadzanie lekcji wychowawczych dot. Zachowań, postaw i cech asertywnych.	wychowawcy	II półrocze roku szkolnego	
		4. Nabywanie umiejętności prospołecznych.	7.1 Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczniów nt. stresu, konfliktów, komunikacji interpersonalnej, stereotypów, koncentracji uwagi, agresji i przemocy, typów osobowości.	pedagog.	cały rok	
		5. Utrudnianie uczniom dostępu do środków psychoaktywnych	8.1. Zabezpieczanie szkoły przed wnoszeniem i handlem na jej terenie narkotykami 8.2. Bezwarunkowe wymaganie od uczniów posiadania legitymacji szkolnej i okazywania jej na prośbę nauczycieli i innych pracowników szkoły.	dyrekcja nauczyciele dyżurni dyrekcja nauczyciele personel szkoły	cały rok cały rok	
		6. Wyciąganie konsekwencji za palenie papierosów, bycie w stanie po spożyciu alkoholu bądź po zażyciu środków odurzających	9.1. Stosowanie surowych kar zgodnie ze statutem szkoły oraz współpraca z odpowiednimi służbami: Policją, Sądem, Służbą Zdrowia, kuratorami rodzinnymi.	dyrekcja nauczyciele pedagog szkolny	cały rok	
	Nauczyciele	1. Wykorzystanie wsparcia (konsultacji) ze strony specjalistów	1.1. Pozyskanie współpracowników z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i innych Poradni Specjalistycznych	zainteresowani nauczyciele	cały rok	

		2. Diagnozowanie skali zjawiska zagrożenia uzależnieniami wśród uczniów	2.1 Powołanie Zespołu Wychowawczego dla opracowania narzędzi i przeprowadzenia diagnozy zjawiska	dyrektor szkoły	I półrocze	
		3. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli	3.1. Zorganizowanie zajęć otwartych wykorzystujących wiedzę i umiejętności nabyte przez nauczycieli na kursach z zakresu profilaktyki uzależnień	przeszkoleni nauczyciele	I półrocze	
			3.2. Uczestniczenie w formach doskonalenia zawodowego dot. profilaktyki uzależnień	zainteresowani nauczyciele wychowawcy	wg potrzeb	
	Rodzice	1. Pedagogizacja rodziców	1.1. Rozmowy indywidualne z rodzicami dotyczące profilaktyki, zachowań ryzykownych, możliwości reagowania i sposobów działania w sytuacjach trudnych.	pedagog szkolny wychowawcy nauczyciele	cały rok	
		2. Pomoc rodzinie w zakresie profilaktyki selektywnej (praca z uczniem eksperymentującym)	2.1. Spotkania z udziałem ekspertów ds. uzależnień.	pedagog szkolny wychowawcy	wg potrzeb	
			2.2. Spotkania trójstronne Uczeń-Nauczyciel-Rodzic.	pedagog szkolny wychowawcy nauczyciele	cały rok	
			2.3. Pomoc w rozwiązywaniu trudności wychowawczych.	pedagog szkolny wychowawcy	cały rok	
	2.4. Udzielanie informacji dot. placówek świadczących pomoc rodzinie.	pedagog szkolny wychowawcy	cały rok			
7. Profilaktyka prozdrowotna-	Uczniowie	1. Rozpoznawanie problemów rozwojowych ucznia	1.1. Wspomaganie rodziców w nawiązywaniu kontaktu z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w kwestiach orzecznictwa	wychowawca pedagog szkolny	cały rok	

przygotowanie młodzieży dla świadomego wkraczania w dorosłe życie		1.2. Opracowanie rejestrów uczniów posiadających orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i monitorowanie realizacji zaleceń	pielęgniarka szkolny	IX	
	2. Wykorzystanie wsparcia (konsultacje) ze strony specjalistów	2.1. Pozyskiwanie współpracowników z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i innymi Poradniami Specjalistycznymi	wychowawcy pedagog szkolny	cały rok	
	3. Przygotowanie młodzieży do świadomego wkraczania w dorosłe życie	3.1. Przeprowadzenie godzin wychowawczych przygotowujących młodzież do świadomego wkraczania w dorosłe życie 3.2. Wykorzystanie uczestnictwa młodzieży w praktykach religijnych dla dostarczania wiedzy o wartościach uniwersalnych	wychowawcy pedagog szkolny katecheci	cały rok cały rok	
-Profilaktyka HIV/AIDS		5.1. Podjęcie tematyki AIDS i chorób przenoszonych drogą płciową w ramach lekcji wychowawczych oraz wychowania do życia w rodzinie. 5.2. Dostarczenie informacji dotyczących punktów diagnostyczno-konsultacyjnych na terenie województwa.	pielęgniarka, pedagog,	cały rok	
		6.1. Dostarczenie wiedzy oraz przedstawienie trudności, jakie napotykają w życiu ludzie chorzy na AIDS.	wychowawca pedagog szkolny pielęgniarka	II półrocze	
		7.1. Zorganizowanie spotkań z pielęgniarką szkolną 7.2. Kształtowanie w uczniach właściwych nawyków higienicznych	wychowawcy, pielęgniarka szkolna wychowawcy, pielęgniarka szkolna	wg potrzeb cały rok	
	Rodzice	1.1. Zorganizowanie warsztatów szkoleniowych dla rodziców, np. budowanie silnej więzi	pedagog szkolny wychowawcy we	I półrocze	

		pedagogiczno- psychologicznej dla rodziców	emocjonalnej- czynnika chroniącej przed zachowaniami ryzykownymi	współpracy z PPP		
		2.Dostarczanie rodzicom wiedzy na temat konsekwencji brania narkotyków, palenia i spożywania alkoholu w zakresie profilaktyki HIV/AIDS	2.1.Przeprowadzenie pedagogizacji rodziców na temat zagrożeń uzależnieniami i profilaktyki uzależnień.	wychowawcy pedagog pielęgniarka szkolna	w miarę potrzeb	
Ciąże nastolatek	Nauczyciele, rodzice	Opieka nad uczennicą w ciąży.	- pomoc w odnalezieniu się w trudnej sytuacji. - pomoc w zorganizowaniu zajęć lekcyjnych, - rozmowy z uczennicą i rodzicami, - poinformowanie nauczycieli, wychowawcy i pedagoga o zaistniałej sytuacji, - monitorowanie frekwencji uczennicy, - stały kontakt z rodzicami, - emocjonalne wspieranie uczennicy i motywowanie do zadbania o własne wykształcenie.	wychowawca, pedagog, nauczyciele	w miarę potrzeb	
8. Organizacja czasu wolnego	Uczniowie	1.Rozwijanie zainteresowań uczniów	1.1. Prowadzenie kół przedmiotowych	nauczyciele	cały rok	
			1.2. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych	nauczyciele	cały rok	
		2.Podnoszenie sprawności fizycznej uczniów	2.1. Tworzenie kół sportowo-rekreacyjnych	nauczyciele w-f	cały rok	
			2.2. Organizowanie wycieczek, dni sportu, meczy i turniejów.	wychowawcy nauczyciele w-f	wg możliwości	
		3.Rozwój kulturalny i intelektualny uczniów	3.1.Organizowanie apeli okolicznościowych i akademii szkolnych, Dni Otwartych szkoły itp.	nauczyciele	zgodnie z harmonogramem imprez	
		3.2. Organizowanie wycieczek szkolnych i ognisk	nauczyciele	wg potrzeb		

				wychowawcy		
			3.3. Organizowanie wyjazdów do teatru i wyjść do kina	wychowawcy	cały rok	
			3.4. Zwiedzanie wystaw	wychowawcy	cały rok	
		4.Zachęcanie uczniów do aktywnego spędzania czasu wolnego	4.1. Promowanie imprez-kulturalno-oświatowych i szerzenie informacji na ich temat	wychowawcy pedagog szkolny	cały rok	
		5.Motywowanie uczniów do uczestnictwa w konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych	5.1. Udział uczniów w olimpiadach przedmiotowych i zawodach sportowych	nauczyciele	cały rok	
	6.Współpraca z placówkami kulturalno-oświatowymi.	6.1.Udział w imprezach organizowanych przez inne placówki oświatowo-wychowawcze	wychowawcy nauczyciele	cały rok		
Nauczyciele		1.Podniesienie wiedzy i umiejętności nauczycieli	1.1.Udział w różnych formach doskonalenia zawodowego w zależności od potrzeb i zainteresowań nauczycieli i uczniów	zainteresowani nauczyciele	wg potrzeb cały rok	
		2.Integracja środowiska nauczycieli	2.1. Organizowanie i udział w wycieczkach turystycznych i krajoznawczych	nauczyciele	cały rok	
9. Zwiększanie frekwencji uczniów na zajęciach edukacyjnych	Uczniowie	1.Zapoznanie uczniów z przepisami wewnątrzszkolnymi dotyczącymi absencji na zajęciach edukacyjnych	1.1.Zapoznanie uczniów ze Statutem szkoły na lekcjach wychowawczych	wychowawcy	IX	
			1.2.Zapoznanie z innymi regulaminami wewnątrzszkolnymi	wychowawcy	IX	
		2.Zapoznanie uczniów z zasadami				

		usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach edukacyjnych i praktycznych	2.1. Systematyczne usprawiedliwianie nieobecności na zajęciach	wychowawcy	cały rok	
		3.Zapoznanie uczniów z przedmiotowymi systemami oceniania osiągnięć uczniów	3.1.Opracowanie i wdrożenie przedmiotowych systemów oceniania	nauczyciele poszczególnych przedmiotów	IX cały rok	
		4.Przeciwdziałanie celowej absencji w szkole oraz zwiększanie samodyscypliny wśród uczniów	4.1. Prowadzenie zajęć warsztatowych kształtujących siłę woli i charakter	wychowawcy	cały rok	
			4.2. Systematyczna kontrola i wyciąganie wniosków dotyczących frekwencji uczniów, poprzez udzielanie kar statutowych, rozmowy z pedagogiem, wychowawcą, rodzicami i dyrektorem.	wychowawcy, pedagog, dyrektor	cały rok	
	Nauczyciele	1.Monitorowanie absencji uczniów na zajęciach edukacyjnych	1.1.Definiowanie przyczyn absencji uczniów	wychowawcy, nauczyciele poszczególnych przedmiotów wychowawcy, pedagog	cały rok	
			1.2.Stosowanie systemu kar i nagród w zakresie absencji na zajęciach edukacyjnych		cały rok	
		2.Zwiększanie częstotliwości kontaktu z domem rodzinnym ucznia	2.1. Indywidualne spotkania z rodzicami	wychowawcy, pedagog szkolny wychowawcy, pedagog szkolny	cały rok	
			2.2.Wzywanie rodziców w sprawach absencji uczniów na zajęciach. 2.3 Wyjścia do domu uczniów w celu rozmowy z rodzicami/ucznikiem.		cały rok	
		3.Aktywizowanie uczniów na zajęciach edukacyjnych i eliminowanie nudy	3.1.Wprowadzanie metod aktywizujących na zajęciach edukacyjnych	nauczyciele	cały rok	
			3.2.Udział w szkoleniu dotyczącym	zainteresowani	wg potrzeb	

		w toku trwania procesu nauczania	aktywizujących metod nauczania	nauczyciele		
	Rodzice	1.Zapoznanie się ze Statutem Szkoły i innymi wewnątrzszkolnymi regulaminami	1.1. Udział w zebraniach rodzicielskich i utrzymywanie stałego kontaktu ze szkołą 1.2. Korzystanie z form szkolenia oferowanych przez szkołę	rodzice wychowawcy pedagog wychowawcy rodzice	cały rok cały rok	
		2.Monitorowanie procesu nauczania dziecka i jego absencji na zajęciach edukacyjnych	2.1.Usprawiedliwianie nieobecności wg obowiązujących zasad	rodzice	cały rok	
			2.2. Przeciwdziałanie absencji dziecka na zajęciach edukacyjnych- nietolerancja na negatywne zachowania dziecka 2.3.Aktywny udział w zebraniach rodzicielskich i utrzymywanie stałego kontaktu z nauczycielami	rodzice rodzice	cały rok cały rok	
10. Pomoc psychologiczno- pedagogiczna	Nauczyciele	Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	- opieka nad uczniami mającymi opinie/orzeczenia z Poradni psychologiczno-Pedagogicznej. - zorganizowanie uczniom zajęć terapii pedagogicznej. - dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości ucznia mającego dysfunkcje. - prowadzenie dokumentacji pedagogicznej, sporządzenie Planu Działań Wspierających i wszelkiej innej dokumentacji, o której mowa w przepisach o pomocy p.-p. -	wychowawcy, pedagog, dyrektor, pedagog i psycholog z Poradni Psychologiczno-pedagogicznej w Sokółce	cały rok	
	Uczniowie	Korzystanie z pomocy psychologiczno-	- systematyczne uczęszczanie na zajęcia terapeutyczne.	pedagog, pracownicy PPP		

		pedagogicznej organizowanej na terenie szkoły i poza nią.	- uczęszczanie na terapię pedagogiczną i psychologiczną w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sokółce.			
	Rodzice	Współpraca ze szkołą	- przekazywanie wychowawcy/pedagogowi informacji dotyczących dysfunkcji uczniów, opinii, orzeczeń, niepełnosprawności.	wychowawcy, pedagog		

XVI. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH PROFILAKTYCZNYCH:

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sokółce

Sokółka, 16-100, ul. Mickiewicz 1
tel. 85 711 32 91

2. Komenda Powiatowa Policji w Sokółce

ul. Białostocka 69b
tel. alarmowy - 997
dzielnicowy – tel. 85 711 02 65
Telefon zaufania – 85 711 02 24

3. Sąd Rejonowy w Sokółce

Sokółka, 16-100, ul. Piłsudskiego 7
kuratorzy rodzinni – tel. 85 711 41 29

4. Prokuratura Rejonowa

Sokółka, 16-100, ul. Piłsudskiego 7
tel. 85 722 99 60

5. **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce**
Sokółka, 16-10, ul. Piłsudskiego 8
tel. 85 711 08 43
6. **Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce**
Sokółka, 16-100, ul. Wojska Polskiego 7
tel. 85 711 20 64
7. **Przychodnia Zdrowia Psychicznego w Sokółce**
Sokółka, 16-100, ul. Sikorskiego 50/38
tel. 85 722 05 43, 85 722 05 23
8. **Urząd Miejski w Sokółce**
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Sokółka, 16-100, ul. Kościuszki 1
tel. 85 711 09 41
9. **Punkt Pomocy Rodzinie**
Sokółka, 16-100, ul. Białostocka 26
tel. 784 750 896
10. **Sokólski Fundusz Lokalny**
Ośrodek Wsparcia Rodziny
Sokółka, 16-100, ul. Plac Kościuszki 9
tel. 85 711 57 00.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół Zawodowych w Sokółce opracowali: *Izabela Garkowska i Grzegorz Zalewski.*